

Advies PGB in de Wmo en Jeugdzorg BWME 2015-2018

van Wmo-adviesraad Winsum

Inleiding

Onderstaand ons advies met betrekking tot de Beleidsnotitie “Persoonsgebonden budgetten in de Wmo en de jeugdwet in de gemeenten Bedum, Eemsmond, De Marne en Winsum” - Bijlage 3 bij het beleidsplan WMO 2015 – 2018. De notitie gaat specifiek in op het beleid rond persoonsgebonden budget, in plaats van zorg in natura (ZIN), op grond van de Jeugdwet en de WMO.

De notitie is op 21 augustus en 3 september 2014 besproken met de adviesraden van de 4 gemeenten, waarbij de heer G.H.J. Hommels de samenstellers vertegenwoordigde. Bespreking van de notitie vond in goede harmonie plaats, waarbij de heer Hommels open stond voor vragen en suggesties. Een aantal daarvan zijn in latere concepten meegenomen. Verder komen de onderwerpen waarbij keuzevrijheid voor de gemeente ligt duidelijk naar voren, inclusief de voorgestelde keuze(s).

Een compliment voor de kwaliteit van de bijeenkomsten, de deskundigheid van de heer Hommels en de kwaliteit van de notitie is zeker op zijn plaats. Grote handicap echter was het volledig ontbreken van financiële informatie zowel op het terrein van deze beleidsnotitie als de andere notities die werden besproken. We komen daar in onze advisering op terug.

De beleidsambtenaren hadden verder aangegeven bij voorkeur één gezamenlijk advies van de adviesraden BWME te krijgen. Gezien de enorme tijdsdruk bleek afstemming niet mogelijk en is er gezamenlijk voor gekozen per gemeente een advies uit te brengen. Uiteraard zijn de adviezen wel onderling uitgewisseld.

Advies en aandachtspunten:

1. Art. 4, punt 1: “De cliënt is, op eigen kracht dan wel met hulp van diens vertegenwoordiger of mentor, voldoende in staat tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake en om de aan het pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren.”

*Om hoeveel cliënten en vertegenwoordigers of mentoren gaat het (raming?)
Is er een inschatting over cliënten of hun vertegenwoordiger (80% kan het zelf....) die het niet kunnen of die geholpen moeten worden (zie Wmo over gratis en onafhankelijke cliëntondersteuning)?*

2. Art. 4, punt 2: “De cliënt stelt gemotiveerd dat de geboden voorzieningen in natura door hem niet passend worden geacht. Dit houdt in dat de aanvrager moet onderbouwen dat het door de gemeente gecontracteerde aanbod van maatwerk- of individuele voorzieningen niet passend is in zijn specifieke situatie. Bijvoorbeeld, de benodigde ondersteuning is vooraf niet goed in te plannen of moet op verschillende locaties worden geleverd. Hierbij is het oordeel van de cliënt leidend, niet het oordeel van het college.”

Betekent dit dat het college niet oordeelt? Het college beoordeelt wel de maatwerkvoorziening. Wordt er bij bezwaar hulp van een onafhankelijke instantie ingezet?

Uiteindelijk is het de gemeente die, op basis van de voorwaarden in de wet en de verordening, een besluit neemt en een beschikking treft. Indien een gemeente weigert de voorziening in de vorm van een pgb te verstrekken, is dat een besluit van de gemeente waarbij voor de cliënt de mogelijkheid van bezwaar en beroep open staat. In geval de cliënt zich in de onderzoeksfase (m.n. tijdens de indicatie) bezwaard voelt, achten wij uit oogpunt van onafhankelijkheid het instrument van “second opinion” wenselijk. In voorkomende situatie is hulp van een onafhankelijke instantie hierbij eveneens wenselijk.

3. Art. 4, punt 3: “De dienstverlening is van goede kwaliteit.”

Criteria die worden genoemd, zijn: veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht. Wij adviseren dringend de kwaliteitscriteria verder uit te werken, waarbij bijvoorbeeld gebruik gemaakt kan worden van landelijke vergelijkbare informatie zoals die van het Kwaliteitsinstituut. Het Kwaliteitsinstituut heeft als doel de kwaliteit van de zorg in Nederland te helpen verbeteren. Het Kwaliteitsinstituut ondersteunt patiënten- en cliëntenorganisaties, zorgaanbieders en zorgverzekeraars bij het maken van kwaliteitsstandaarden en meetinstrumenten. Kwaliteitsstandaarden, meetinstrumenten en kwaliteitsgegevens worden door die partijen aangeleverd bij het Kwaliteitsinstituut. Niet alle aangeleverde informatie is meteen geschikt. Pas als deze voldoet aan de afspraken die daarvoor gelden, wordt ze opgeslagen en beschikbaar gesteld voor iedereen die daarin geïnteresseerd is. Dat gebeurt onder meer via kiesbeter.nl. Meer informatie over het Kwaliteitsinstituut vindt u op www.zorginstituutnederland.nl.

4. De inzet van begeleiding of cliëntondersteuning is in sommige gevallen een passend instrument om onbekwaam gebruik van het pgb door een cliënt tegen te gaan.

Gebeurt dat door MEE medewerkers? Of gaat de gemeente gebruik maken van ervaringsdeskundigen?

5. Art. 6, punt2: “Deze (tussentijdse) evaluatiemomenten maken onderdeel uit van het ondersteuningsplan. In de praktijk zullen wij alert zijn op signalen (bijvoorbeeld declaratiegedrag van de cliënt) welke aanleiding kunnen zijn voor een gesprek. Wanneer de cliënt een tijd lang niet heeft gedeclareerd, zullen wij hem of haar hierop bevragen. Dit zal ook het geval zijn wanneer de cliënt ineens een paar periodes declareert. We willen ervoor waken dat het onderzoek niet disproportioneel is.”

Wie gaat dat doen? Wmo-consulenten? Professionele zorgorganisaties?

6. Art. 14: “Een andere optie is het hanteren van verschillende tariefcategorieën voor het pgb. Bij het bepalen van de mogelijke tariefcategorieën voor het pgb is het belangrijk rekening te houden met de volgende factoren:
- Intensiteit van zorggebruik (het aantal uren);
 - Zwaarte van de ondersteuning (begeleiding in groep of individueel, HH1 of HH2);
 - Gebruikmaking van vervoer of niet;
 - Fiscale en arbeidsrechtelijke verplichtingen als gevolg van een af te sluiten arbeidsovereenkomst;
 - Mate waarin professionele zorgverlening noodzakelijk is.”

Voor het bepalen van de hoogte is nog nader onderzoek nodig. Wij denken dat tariefdifferentiatie een goed instrument is om de verschillen in de zorgverlening tot uitdrukking te brengen. Dit zal in de verordening opgenomen worden.

Wij hebben geen tariefcategorieën voor het pgb in de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gezien. Is dat bewust niet meegenomen?

7. Art. 18: “Voor de huidige AWBZ-budgethouders geldt dat zij de AWBZ-indicatie behouden als deze in 2015 doorloopt tot uiterlijk 1 januari 2016, tenzij eerder de indicatie afloopt. Een benodigde herindicatie wordt als een nieuwe aanvraag gezien. Aanvullend hierop geldt voor de Jeugdwet dat een bestaande cliënt recht heeft op continuïteit van zorg bij de huidige aanbieder, indien dit redelijkerwijs mogelijk is.”

Hoe is de continuïteit voor 2016 geregeld? Wij pleiten voorduidelijkheid in het voorjaar 2015!

8. Art. 11: “Verplichtingen tot het informeren van de aanvrager over het PGB. Wanneer cliënten (en bij minderjarige hun ouders) vooraf helder en volledig geïnformeerd worden over wat er komt kijken bij het beheer van een pgb, vergroot

dit de kans dat men weloverwogen kiest voor het pgb en hier op een adequate wijze mee om kan gaan. “

Wij zullen de burgers en cliënten tijdig en volledig van informatie voorzien over het pgb in al haar facetten.

Wij vinden het belangrijk dat de informatie voor de burger en cliënt in voor hen begrijpelijke taal plaatsvindt (zo nodig dus maatwerk!).

9. Art. 12, Ondersteuningsplan: “In geval de cliënt zich in de onderzoeksfase (m.n. tijdens de indicatie) bezwaard voelt, achten wij uit oogpunt van onafhankelijkheid het instrument van “second opinion” wenselijk. In voorkomende situatie is de inzet van een mediator hierbij eveneens wenselijk.”

Wij gaan ervan uit dat de kosten hiervoor door de gemeente worden gedragen.

10. *In het Beleidsplan Wmo 2015-2018 staat enige financiële informatie. Daaruit blijkt nu al dat er sprake zal zijn van de nodige tekorten. Daarnaast zullen ook de andere decentralisaties (al dan niet tijdelijke) extra kosten met zich meebrengen en is de verwachting dat de budgetten nog verder gekort worden.*

Hoe wil de gemeente hier mee omgaan (anders dan alleen monitoren) en welke zekerheden gaat gemeente haar hulpbehoevende inwoners bieden, zowel als het gaat om het pgb-beleid, als het beleid ten aanzien van de overige decentralisaties? De adviesraad is erg bezorgd over deze kwetsbare groepen.

Garnwerd, 1 oktober 2014

M. van der Spek,

Voorzitter Wmo-adviesraad Winsum